

Oponentní posudek na diplomovou práci

Autor/ka DP: STANISLAVA TROUSILOVÁ
Studijní program/obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Název práce: FAKTORY VNÍMÁNÍ ŠKOLNÍHO NEÚSPĚCHU U ŽÁKA ZŠ - VNITŘNÍ SONDA NA VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE
Oponent/ka práce: PhDr. Simona Kyrková, Ph.D.

Hodnotící kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☒	☐	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☒	☐	☐
Studující využívá a kriticky vybírá sekundární a/nebo primární literaturu.	☐	☐	☒	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☒	☐	☐	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☒	☐	☐	☐
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☒	☐	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☐	☒	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☒	☐	☐	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☒	☐	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☒	☐	☐
C. Přínos práce				
Tvůrčí přístup studujícího, kompilační hodnota, využití pro praxi.	☐	☒	☐	☐

Celkové hodnocení práce:

Předložená diplomová práce se věnuje stále aktuálnímu tématu subjektivního prožívání neúspěchu žáky základních škol. Na 25 stranách teoretické části autorka představuje fenomén školní neúspěšnosti, zabývá se jejími příčinami. Stručná samostatná kapitola (s. 30-33) je věnována obecnému popisu fenoménu strachu a úzkosti, další pak roli učitele v práci se zmíněnými jevy.

V empirické části práce (30 stran) autorka představuje vlastní výzkumné šetření, realizované na vzorku 100 žáků vybrané základní školy metodou dotazníku zjišťujícího jejich subjektivní vnímání a prožívání zátěžových situací vznikajících při vyučování a při plnění školních povinností.

Následuje kapitola Diskuse, která přináší shrnutí a pokus o syntézu poznatků získaných šetřením. Kapitola Závěr je velmi stručným (necelá 1 strana) zamyšlením autorky nad situací žáka ve škole a nad rolí pedagoga i rodiče.

Pozitivně hodnotím výběr tématu - fenomén neúspěšnosti žáka a problémů z ní odvozených provází školu po celou dobu její existence. V názvu práce se objevuje termín školní neúspěch, v textu však autorka pracuje pouze s pojmem školní neúspěšnost. V kapitole 2.1.1. o biologicko-psychických příčinách školní neúspěšnosti však zcela postrádám - jako jednu ze zásadních determinant školní úspěšnosti/neúspěšnosti - intelektové a další schopnosti žáka. V kapitole 3. (s. 30 - 33) nenacházím propojení mezi definovanými fenomény strachu a úzkosti a sledovaným problémem školní neúspěšnosti, zatímco v další části práce je naopak školní neúspěšnost zaměňována za strach z neúspěchu. Za kvalitní a přínosnou považuji kapitolu č. 4 (s. 33 - 35), zdůrazňující roli učitele v práci se strachem a úzkostí žáků.

Za celkově zdařilejší považuji empirickou část práce, v níž se autorce podařilo zmapovat subjektivní prožívání strachu a obav ze situací a činností při výuce. Domnívám se však, že otázky dotazníku a zjišťované údaje neodpovídají zcela názvu práce. Autorka ani tak nesleduje vnímání školního úspěchu/neúspěchu žáky, ale spíš jejich prožívání strachu a obav ve vyučování a v činnostech s ním spojených. V dotazníku například postrádám otázku, co sám žák (respondent) považuje za neúspěch, zda se sám vnímá jako úspěšný či neúspěšný apod.

Kriticky nahlížím na práci autorky s prameny - ze 37 uvedených zdrojů (včetně elektronických) bylo 7 vydáno před rokem 1985, další prameny autorka uvádí v dnes již neaktuálních vydáních (např. Čáp 1997). Některé části textu jsou pravděpodobně tímto výběrem literatury ovlivněny a postrádají srovnání s aktuálnějšími zdroji (např. s. 10 - pojem školní neúspěšnost definován poněkud vágně s odkazem pouze na Helus 1979; s. 13 - pojem školní zralost definován dle Čáp 1997; s. 18 - pouze odkaz na obecnou publikaci Fontana 2010; s. 24 - ad spolupráce rodiny a školy odkaz pouze na zastaralou publikaci Kopáč, Hraše 1967).

Předložená diplomová práce přináší zajímavá zjištění, jejichž prezentaci a interpretaci kterým autorka věnovala důkladný zájem a badatelskou pozornost. Výsledky jsou prezentovány velmi kvalitně v podobě tabulek a barevných sloupcových grafů. Pro lepší přehlednost bych doporučila umístit graf i tabulku vztahující se k jedné položce dotazníku na jednu stránku. V práci postrádám kapitolu či alespoň odstavec reflektující okolnosti výzkumného šetření a závěry pro další práci či praxi. Stylisticky a jazykově je práce kvalitní.

Práce splňuje požadavky na získání akademického titulu magistra a doporučuji ji k obhajobě. Vzhledem ke kvalitní práci autorky s údaji zjištěnými vlastním šetřením, ale i k uvedeným nedostatkům obsahového i formálního charakteru navrhuji hodnocení práce velmi dobře.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu magistr:	ANO
Práci doporučuji k obhajobě:	ANO
Návrh klasifikačního stupně:	velmi dobře

Náměty pro obhajobu:

Reagujte, prosím, na výtky v textu hodnocení práce.

Navrhněte novou podobu dotazníku, který by lépe odpovídal názvu Vaší diplomové práce.

Datum: 21. května 2012, Liberec

Podpis: _____

